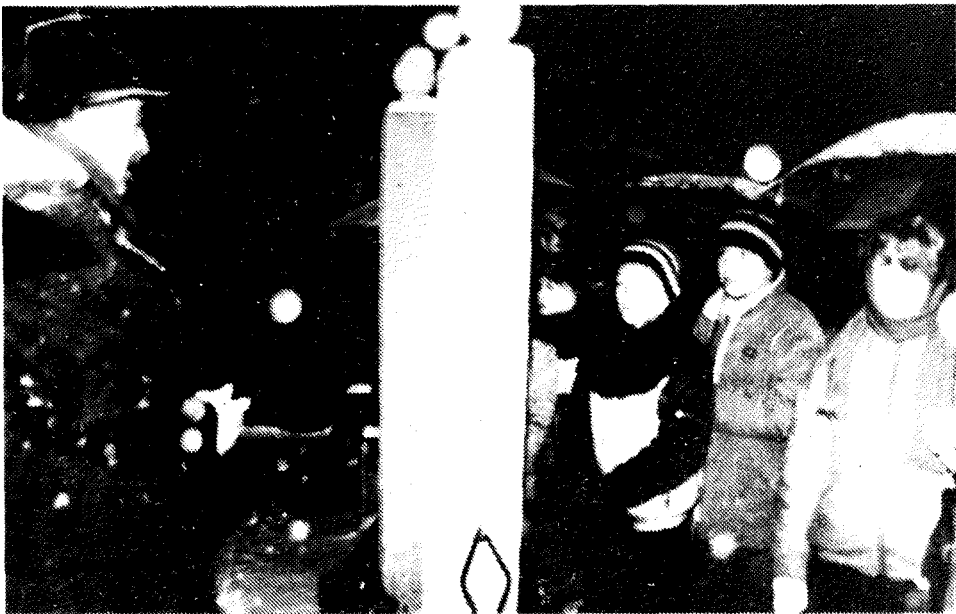

Poklonili so se padlim

Anton Okoren pred spomenikom padlim in na nekdanjem morišču v Gramozni jami v Medvodah.

V Gramozni jami pri Medvodah je 31. decembra 1943 padlo 25 talcev. Med ustreljenimi so bili tudi borci »mrtvega bataljona« Prešernove brigade, ki so bili zadnji boj s sovražnikom na Pokljuki. Tega dogodka se krajanje Medvod in okoliških krajev vselej spominjajo. Kljub slabemu vremenu se je na ta dan pred spomenikom zbralo precejšnje število nekdanjih borcev, znancev in prijateljev ustreljenih, mladine in krajanov, da bi z minuto molka počastili spomin na ustreljene. Na slovesnosti so sodelovali tudi recitatorji, člani DPD Svoboda Medvode, moški pevski zbor in medvoška pihalna godba. Vsem zbranim pa je spregovoril predsednik KO ZB NOV Medvode Karel Notar.

Med ustreljenimi v Gramozni jami je bil tudi oče Antona Okorna s Kokrice. Sin že vrstolet delala in živi v Avstraliji. Ko je po toliko letih zvedel, kje je padel oče, je prišel na spominsko slovesnost. Jože Čurin

Spomin na Osankarico

Spet je leto naokoli in spet se spominjamo 8. januarja 1943, dne, ko je na Osankarici junaško padel legendarni Pohorski bataljon.

Slovenjebistrška občina, ki praznuje 8. januarja svoj občinski praznik, je bila te dni, od novega leta sem, v znamenju proslav in drugih prireditev. Na slavnostnem zasedanju skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij so v novi šoli na Spodnji Polskavi podelili občinska priznanja v letu 1984. Plaketo občine je prejel Franc Bera, plaketo Pohorskega bataljona Jože Pusovnik, nagrado Pohorskega

bataljona ženski pevski zbor DPD Svoboda in priznanja občine Milan Zagorac, tozdr Otroško pohoštvo Poljčane, Marija Šoster, Branko Gombač, Zvone Potočnik, Kristina Segar, Filip Leščak, Anton Korošec, OŠ Pohorski odred, Magda Kavčič in Dom dr. Jožeta Potrča v Poljčanah.

Pri Treh žeblih na Osankarici so se na spominski slovesnosti zbrali številni občani in delegacije, med njimi iz pobratenih občin Svetožareva, Čičevca in Bosanske Dubice ter delegacija Maribora, ruške občine in predstavniki JLA. Predsednik občinske konference

SZDL Slovenska Bistrica Vladimir Dušej, ki je zbranim spregovoril ob tej priložnosti, je med drugim dejal: »Zemlja, na kateri stojimo, je prepojena s krvjo 69 junakov Pohorskega bataljona.« Dodal je, da se bomo spominu nanje najboljše oddolžili tako, da bomo naše najmlajše rodove seznanjali in nenehno prenašali izročila NOB nanje.

Po kulturnem programu so zbrane delegacije položile vence k spomeniku. V zimski dan so odjeknile salve, ki so jih sprožili pripadniki JLA v spomin na junake.

Ob Kraigherjevih nagradah

Ker nagrade niso same sebi namen in ker jih dobivajo konkretni ljudje, ki v družbi kažejo svoje znanje, sposobnosti in širšo družbeno zavzetost, so tudi Kraigherjeve nagrade, ki jih podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije letos že sedemnajstič, spodbuda dobrim gospodarstvenikom in njihovim delovnim organizacijam za nadaljnje dobro delo, hkrati pa tudi priložnost, da preverjamo in pokažemo, kaj je v socialistični samoupravni družbi dobro gospodarjenje.

Kljub temu da nekateri podatki o gospodarstvu v letu, ki je za nami, kažejo na ugodne premike (od desetodstotnega povečanja izvoza na konvertibilni trg pa do presežka v plačilni bilanci), kljub temu da se stvari v gospodarstvu spreminjajo na bolje, je dejal v svojem govoru ob podelitvi letošnjih nagrad Borisa Kraigherja predsednik predsedstva SRS France Popit, se krepijo nekateri odpori proti dogovorjenim smerem razvoja. Odpori se kažejo v sicer formalnem prikimavanju dolgoročnim usmeritvam, medtem ko v gospodarski praksi nosilci takšnih odporov vsiljujejo drugačne rešitve. Nekateri hočejo še naprej po starem odločati o delavčevem dohodku mimo združenega dela, odpori pa so tudi v tistem delu združenega dela, ki ga je strah uveljavljanja ekonomskih zakonitosti. Slednje bodo namreč slej ko prej trčile ob stare grehe, pokazale se bodo prejšnje slabe naložbene in druge odločitve. Takšni, je dejal France Popit, bi radi potem bremena stabilizacije prevalili na širša družbena ramena, tudi na tiste kolektive, ki dobro gospodarijo in ustvarjajo dohodek.

Predsednik predsedstva SRS je o temeljnih organizacijah združenega dela in o sestavljenih organizacijah ZD med drugim dejal: »Sedanji čas terja, da na osnovi ustavnega položaja delavca v temeljni organizaciji združenega dela utrdimo delovne in sestavljene organizacije. Pri tem imate vodilni delavci v gospodarstvu veliko odgovornost. Delovno organizacijo lahko utrdite na osnovi jasnih razvojnih programov, ki bodo izvozno naravnani in dohodkovno učinkoviti. Skrbeti je treba za razvoj moderne tehnologije in uvajati sodobno organizacijo dela in proizvodnje. Ustvarjati je treba ozračje, ki bo sproščalo ustvarjalne potencialne vseh delavcev. Na perspektivnih programih in principu minulega dela je treba dobiti podporo delavcev temeljnih organizacij za samoupravno združevanje sredstev za naložbe, od katerih novo ustvarjena vrednost se bo poznala tudi v kuvertah tistih delavcev, ki bodo del dohodka – »minulega dela« – sovlagali. Skupne poslovne funkcije je treba organizirati čimbolj učinkovito, da delavci temeljnih organizacij ne bodo zadrževali teh funkcij v tozdrh...« Pri tem je France Popit ponovno opozoril, da delovna organizacija sama zase ne pomeni veliko, saj proces reprodukcije terja, da se povezuje z drugimi delovnimi organizacijami v prid lastnega hitrejšega razvoja, angažiranja znanosti in končno za vključevanje v mednarodno konkurenco.

Družba, je poudaril Popit, nima denarja, da bi ga kar naprej dajala za pokrivanje izgub izgubarjem, ampak je zanjo koristneje vlagati sredstva v tiste delovne organizacije, ki imajo jasno prihodnost in vlečejo voz naprej. Za vse to pa je potreben tak razvoj, ki je podprt s sodobnim upravljanjem proizvodnih procesov in poslovnih sistemov.

Dražgoše čakajo številne obiskovalce

V soboto in nedeljo bodo legendarne Dražgoše in partizanska Jelovica prizorišče že osemindvajsete prireditve Po stazah partizanske Jelovice. S prireditvijo bodo slovesno zaznamovali triinštrideseto obletnico slavne bitke Cankarjevega bataljona in štirideseto obletnico osvoboditve.

Tako kot že vrsto let doslej bo prireditev razdeljena na tri dele, in sicer na športni, množične rekreativne pohode in osrednjo slovesnost, ki bo v nedeljo ob dvanajsti uri pri spomeniku v Dražgošah.

V športnem delu se bodo mladinci v ekipah pomerili v biatlonu na deset kilometrov za pokal Maršala Tita, ekipe TO, JLA in uprav za notranje zadeve bodo tekmovali v patroljnih smučarskih tekih, cicibani bodo tekmovali v veleslalomu, pripravili pa bodo tudi tekmovalje v sankanju in biatlonu za pionirje in mladince in mladinke. V okvir športnih prireditev pa sodi tudi tekmovalje patrolj ZRVS in ZSMS. Ekipe, ki jih sestavljajo po trije člani iz vsake organizacije, bodo morale najprej v Kropi reševati naloge iz topografije, poznavanja dražgoške bitke in teme markizem ter razorožitev. Prav tako pa bodo morali streljati z malokalibrsko puško. Nato bodo odšle proti devet kilometrov odda-

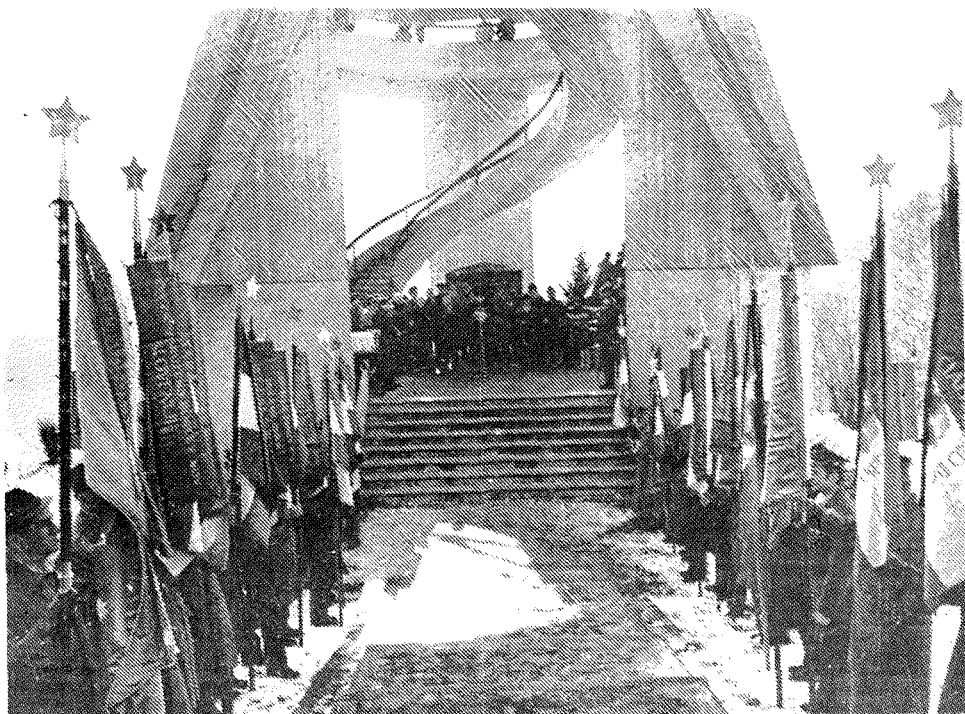
ljenim Dražgošam in se pri spomeniku pri Jamniku z minuto molka spomnile Lojzeta Kebeta-Stefana. Razpis tekmovanja sta pripravili republiški konferenci ZRVS in ZSMS, neposredno organizacijo in tekmovalje pa izpeljejo OK ZRVS Radovljica v sodelovanju z OK ZSMS Radovljica, športnim društvom Plamen Kropa in strelsko družino Podnart.

V okviru množičnorekreativnih pohodov pa se bodo udeleženci podali s Pasje ravni, iz Soteske, iz Stražišča, iz Škofje Loke, iz Selc, z Rudnega in iz Kroke proti Dražgošam, kjer se bodo kolone združile pred spomenikom.

Tam bo tako kot vsako leto slovesnost, na kateri bo letos slavnostni govornik predsednik republiškega odbora ZB NOV Slovenije Božidar Gorjan. V kulturnem programu bodo sodelovali recitatorji ter mešani pevski zbor KUD bratov Biček in Alplesova godba na pihala.

Organizatorji opozarjajo vse udeležence množičnih pohodov in vse, ki bodo prišli na proslavo, naj se primerno oblečejo in obujejo. Če bo hud mraz, bodo slovesnost nekoliko skrajšali.

Bojan Kuntarič

Na osrednji proslavi pri spomeniku bodo letos samo prebrali rezultate športnih tekmovanj, medalje pa bodo posamezni organizatorji podelili pri osnovni šoli v Dražgošah

Partizanski dom na Vodiški planini terja čimprejšnjo obnovo

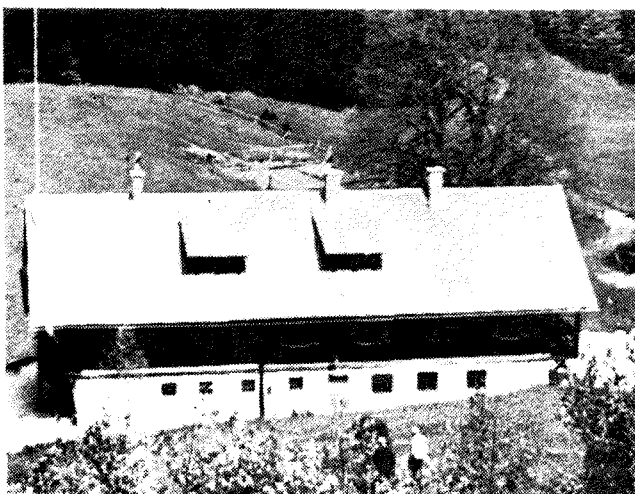
Upravni odbor Partizanskega doma na Vodiški planini (na Jelovici), ki deluje pri občinskem odboru ZZB NOV Radovljica, je na zadnji seji nadrobno razčlenil poslovno problematiko in vzdrževanje tega objekta. Zaradi dotrajanoosti in vpliva vremenskih razmer je bil odbor pred dilemo: dom nemudoma povsem obnoviti in kupiti nov inventar ali pa ga zapreti. To pa bi pomenilo še nadaljnje propadanje.

Kljub skrbnemu gospodarjenju osebja dom s svojim poslovanjem ne zagotavlja dovolj dohodka, iz katerega bi lahko pokrivali vzdrževanje in obnovitvena dela. Upravni odbor se je trudil, da bi privabil čimveč gostov, razvijal je široko reklamno akcijo in se povezoval z občinskimi organizacijami ZZB NOV,

OZD, sindikati in turističnimi društvi za večji obisk. Kljub temu pa ni dosegel željenega uspeha. Sezona na Vodiški planini se začne šele junija in se konča že septembra. Obisk pa je odvisen tudi od vremena, ki zadnja leta ni bilo najbolj naklonjeno, zlasti planinskemu turizmu, kamor lahko prištevamo Vodiško planino s Partizanskim domom.

Člani upravnega odbora so izračunali, da bi za obnovitvena dela potrebovali po sedanjih cenah 800 tisočakov.

O stanju in razmerah ter o potrebnih sredstvih je upravni odbor pismeno seznanil skupščino gorenjskih občin v Kranju, vse medobčinske organe družbenopolitičnih organizacij v Kranju ter vse skupščine

Partizanski dom na Vodiški planini je prijetna turistična in planinska postojanka, za njegovo obnovo in vzdrževanje pa ne bosta dovolj le dobra volja odbora in ustna podpora širše skupnosti, ampak bo treba zbrati denar.

in organizacije ZZB NOV, gorenjskih občin. Upravitelji doma, ki je

last vseh gorenjskih organizacij ZZB NOV, upajo, da bodo vsi po svojih močeh priskočili na pomoč in z razumevanjem sodelovali pri ohranitvi tega edinstvenega počitniš-

O delu sveta za ohranjanje tradicij v Rušah

Veliko že storjenega, novi načrti, nove naloge

V občini Maribor Ruše deluje eden najaktivnejših svetov za ohranjanje tradicij NOV mariborskih občin. Vodi ga neutrudni predvojni aktivist in organizator vstaje Maks Gašparič. Pred kratkim so pregledali opravljeno delo v letu 1984 in si že začrtali naloge za novo leto. Marsikdo ni verjel, da bodo znali borci izvesti toliko akcij, kot so jih, in to na prostovoljni osnovi, z minimalnimi sredstvi družbene skupnosti. V občini je 49 različnih spomenikov NOV in letos so postavili nekaj novih. Le te so prevzele v varstvo razne delovne organizacije, šole in društva. Tako so postavili spomenik pri nekdanjem Sokolskem domu, ki ga je prevzela mladina Gradisa, skrb nad postajo TV 12 na Apnici nad Rušami so prevzeli lovci, obeležje v Bistrici železničarji, spomenik na Vranjekovi domačiji pionirji in mladinci osnovne šole Slavko Šlander iz Maribora in nov spomenik nastanka Lovrenške republike šolarji celodnevne osnovne šole Lovrenca na Pohorju. Z udarniškim delom so usposobili krožno pot Pohorske in Ruške čete, kjer so namestili kar 80 smernih tabel, ki jih je izdelal domačin Fedor Robnik. Ob vseh odkritjih je bilo veliko število zbranih ljudi.

Prihodnje leto bodo namestili še nekaj spominskih plošč povsod tam, kjer so bili za Ruše izredno pomembni dogodki. Tako bodo utrdili stopnice v Šelejevi grapi k spomeniku, kjer je bil ubit Djuro Djaković. Na Duhu na Ostrem vrhu bodo obnovili prostor na pokopališču, kjer sta bila do prekopa pokopana Djaković in Hečimović. Na Lobnici bodo skupaj z odborom rezervnih starešin postavili obeležje 18 padlim med NOV, na Smolniku pa ploščo v spomin na ustanovitev okrajnega odbora. Na Črnkovi domačiji v Rušah načrtujejo ploščo v spomin na skojevce, ki so se tu sestajali in bili pozneje izseljeni. V Jeklu-Ruše bodo namestili spominsko ploščo v spomin na predvojnega organizatorja KP Norberta Vebra, ki je živel nekaj časa v tem kraju. Osrednja občinska proslava pa bo na elektrarni Fala v spomin na napad Lackovega odreda, ki je jeseni 1944. onemogočil delovanje te HC.

Ivan Požanko

IZ DELA BORČEVSKIH ORGANIZACIJ IZ DELA BORČEVSKIH ORGANIZACIJ IZ DELA BORČEVSKIH ORGA

Kočevje – Uresničene načrtovane naloge

Na zadnji seji OO ZZB NOV Kočevje v letu 1984 so govorili o uresničevanju programskih izhodišč, o delu in nalogah borčevskih organizacij, o družbenem in ekonomskem razvoju v minulem 1984. letu ter o možnostih razvoja občine v tem letu.

Iz uvodnega poročila predsednika občinske borčevske organizacije je bilo razbrati, da so borčevske organizacije ob sodelovanju članov in drugih občanov uresničile skoraj vse sprejete naloge. Člani te organizacije so s svojim delom prispevali k uspešnemu reševanju številnih gospodarskih in komunalnih vprašanj.

Ne glede na dosežene uspehe pa veliko borcev motijo številna nerešena vprašanja z gospodarskega področja: visoka inflacija, slabšanje materialnih možnosti združenega dela, čezmerno administriranje, počasnost sistemskega razreševanja posameznih vprašanj. Kljub tem pripombam pa so poudarili, da bodo v letu 1985 vložili vse napore za reševanje nalog na gospodarskem področju.

Podatki o organizacijski dejavnosti kažejo, da so člani te organizacije uspešno sodelovali na številnih proslavah in prireditvah na območju občine in zunaj nje.

Veliko zavzetosti je bilo prav pri pripravi na osrednjo proslavo v Koprivniku, kjer so se izkazali borci iz krajevnih organizacij Rudnik-Salka vas, z njimi pa tudi vodstvo krajevnih skupnosti in številni občani, prebivalci Koprivnika; prizadevni so bili tudi v drugih bližnjih krajih, kot so: Struge, Podgrad, Draga, Podpreska...

Ob koncu so sklenili, da se bodo borci tudi aktivno vključili v priprave na volitve, ki bodo leta 1986.

Viktor Dragoš

Slovenska Bistrica – Uspešno delo komisije za borčevska vprašanja

Tudi za preteklo leto lahko borci trdimo, da je komisija za borčevska vprašanja v občini Slovenska Bistrica opravila svoje delo v splošno zadovoljstvo borcev te občine in marsikomu za zgled, kako je treba reševati življenjske zadeve tistih, ki so potrebni kakršnekoli, bodisi materialne, pravne, stanovanjske ali druge pomoči.

Da pa je bilo delo komisije tako uspešno, je bilo potrebno sodelovanje najširšega kroga vseh zainteresiranih, še zlasti pa s predstavniki KO ZB in s številnimi ogledi dejanskega stanja na terenu. Skrbno pripravljene, obsežne in pregledne dokumentacije, ki so bile urejene v sekretariatu za občo upravo (pod vodstvom tovariša Vlada Dušaja in sodelavk Stanke Soršakove ter Elfride Vrešve) so bile komisiji v veliko pomoč, da je svojo delo lahko opravljala čim bolj vestno in načrtno.

Posebno zahvalo zasluži predsednik komisije Jože Kodelič, saj opravlja to delo že vrsto let v splošno zadovoljstvo, v vsakem trenutku je pripravljen pomagati in storiti za borce vse, kar je v njegovi moči. Zato si borci občine Slovenska Bistrica želimo tudi v prihodnje, da bi komisija za borčevska vprašanja s svojim delom tako objektivno in nepristransko reševala njihove probleme.

Komisija je v letu 1984 dodelila stalne priznavalnine 34 borcem, 153 jih je prejelo enkratno priznavalnino oziroma pomoč, 26 borcem je komisija ponudila oddih in zdravljenje v zdraviliščih, obiskala in skromno obdarila je v domu Jožeta Potrča šest borcev, enaindvajset jih je obiskala ob občinskem prazniku na domovih; za prenovo stanovanjskih hiš v osebni

lasti je komisija odobrila posojila desetim borcem kmetom, iz sredstev anuitet pa jih je dobilo posojila še osem. Lani je komisija tudi posredovala, da je en borec prišel do stanovanja.

Na zadnji lanski seji so ob koncu ugotavljali še enkrat, da je sodelovanje z vsemi organi in službami pri reševanju borčevskih problemov dobro in si tega želijo tudi za prihodnje.

Ivo Lešnik

Dravograd – S seje področnega odbora koroških partizanov

Področni odbor skupnosti koroških partizanov na Ravnah na Koroškem je imel svojo osmo sejo v Dravogradu 14. decembra 1984. Na tej seji so sklenili, da bo letna konferenca področnega odbora koroških partizanov 26. januarja 1985 v domu upokojencev na Prevaljah.

Odbor je predlagal, naj šteje na novo izvoljeni odbor devetnajst članov, predsedstvo odbora pa sedem članov. Delegati v odboru bi bili zastopani iz vseh štirih koroških občin, na konferenco pa bodo poleg drugih povabili tudi goste in zastopnika medobčinskega odbora ZSMS.

Na seji so pregledali sezname javk za partizansko transverzalo, ki so jih poslali krajevni odbori ZB cele koroške regije. Večina javk je predvidenih pri partizanskih kmetijah in spominskih obeležjih. Vseh predlogov je dvainšestdeset in bodo povezane pomenile pot spominov ter razvijanja partizanskih izročil.

Koroški so z dravogradske seje poslali svojemu koroškemu soborcu Pavlu Zavcerju – Matjažu čestitko ob njegovi sedemdesetletnici.

Ignac Zdovec

Zagorje ob Savi – Spremljajo dogajanje

Občinski odbor ZZB NOV Zagorje ob Savi je na svoji zadnji lanski seji obravnaval uspehe gospodarjenja v zagorski občini v letu 1984 ter osnutek načrta gospodarjenja v tem letu. Govorili so o postavitvi doprskih kipov predvojnemu revolucionarjem in narodnim herojem v spominskem parku pred muzejsko zbirko. To naj bi bil prispevek k štiridesetletnici osvoboditve domovine.

Na tej seji so spregovorili tudi o nekaterih idejnih odklonih in sovražno usmerjenem pisanju, o katerem so obveščeni prek sredstev javnega obveščanja. S tem v zvezi so omenjali zapise v Delu in predloge za postavitev spomenika domobranski vojski, s čimer naj bi prišlo do t. i. narodove sprave. Borci NOV iz zagorske občine ostro nasprotujejo takšnim in podobnim idejam, ki vnašajo v njihove vrste nemir, ogorčenje in razburjanje. »Ne moremo in ne smemo dovoliti«, so zapisali, »da bi našim sovražnikom, ki so se bojevali skupno s fašisti proti NOV, postavljali spomenike kdajkoli v naši zgodovini.«

F. B.

Ljubljana – Srečanje borcev 15. udarne divizije

Sredi decembra smo se zbrali borci in borke 15. udarne divizije NOVJ v Domu JLA v Ljubljani, da obudimo spomine na prehojene poti pred 40 leti, ko je 15. divizija NOVJ s svojimi enotami dosegala v bojih z Nemci in domobranci zelo pomembne uspehe in zmage. Tako je med drugim 15. divizija NOVJ spo-

mladi 1944. sodelovala s svojimi enotami v veliki partizanski ofenzivi med Trebnjem in Novim mestom in je bila v tej veliki ofenzivi glavna udarna sila 7. korpusa NOV in POJ. V tej ofenzivi je skupaj 18. divizija NOVJ osvobodila Žužemberk, Dobravo, Dobrič, Trebnje, Mirno peč. Tako je imela 15. divizija NOVJ večje boje v jeseni 1944. okoli Novega mesta, Podgrada in novembra 1944. pri Uršnih selih, ko je sovražnikovim silam onemogočila prodor v Belo krajino. Pomembnost bojev te divizije je bila tudi v varovanju Kočevskega Roga, kjer so bile pomembne partizanske postojanke.

Pred tovariškim srečanjem borcev 15. udarne divizije je bil kratek, toda izbran kulturni program, v katerem je sodeloval pevski zbor Plava ptica z učenkami osnovne šole Valentina Vodnika iz Ljubljane in mladinka iz osnovne šole 15. udarne divizije NOVJ iz Novega mesta, ki je ob spremljavi kitare zapela dve partizanski pesmi. Druga mladinka iz te šole pa je v imenu pionirjev, mladincev in delavcev te šole v Novem mestu pozdravila vse navzoče borce in borke 15. divizije NOVJ. »Ponosni smo, da nosimo ime tako slavne divizije, kot je 15. udarna divizija«, je dejala.

Podpredsednik skupnosti borcev 15. udarne divizije tovariš Karel Kajfež je navzočim sporočil žalostno vest, da je dan pred srečanjem umrl v Novem mestu predsednik skupnosti borcev 15. udarne divizije NOVJ tovariš Ivan Slapnik-Blišk. Spomin nanj smo počastili z enominutnim molkom.

Razveselili pa smo se navzočnosti našega nekdanjega prvega komisarja, narodnega heroja Viktorja Avblja-Rudija in predsednika predsedstva RO ZZB NOV Slovenije Boga Gorjana ter predstavnikov družbenopolitičnih skupnosti občin Trebnje, Novo mesto, Metlika in Ljubljana Moste-Polje.

Tudi borci in borke Petnajste divizije se pridružujemo zahtevam po tem, naj ostane himna SFRJ z enakim napevom in besedilom kot doslej. Hkrati izražamo solidarnost z naprednimi silami v Avstriji in s slovensko manjšino na Koroškem v boju za ohranitev dvojezičnega šolstva.

Za popestritev že tako prijetnega tovariškega ozračja je na srečanju poskrbela še godba JLA Ljubljanskega armadnega območja in sklep vseh zbranih je bil, da si želijo podobnih srečanj.

Bogdan Vrančič

IZ DELA BORČEVSKIH ORGANIZACIJ

Borčevska listina v OZN

S sedeža organizacije Združenih narodov v New Yorku je prišlo sporočilo, da je bil sklepni dokument beograjske borčevske konference o varnosti, razorožitvi in sodelovanju v Evropi (ki je bila oktobra lani) objavljen in razširjen kot uradni dokument svetovne organizacije z datumom 11. december 1984.

IZ DELA BORČEVSKIH ORGANIZACIJ IZ DELA BORČEVSKIH ORGANIZACIJ

Prireditve in priznanja ob dnevu JLA

Po vsej Primorski so bile ob dnevu JLA številne proslave in srečanja prebivalcev z vojniki. Na njih so podelili odlikovanja, plakete in priznanja najbolj prizadevnim rezervnim vojaškim starešinam, vojakom, enotam, krajevnim skupnostim, delovnim organizacijam in posamzenikom.

V Ajdovščini, Idriji, Novi gorici in Tolminu so na slovesnih akademijah predstavniki družbeno političnih skupnosti in organizacij govorili o razvoju naših oboroženih sil in njihovem pomenu za našo svobodo in neodvisnost. Hkrati so podelili največja državna odlikovanja in priznanja.

Osrednja slovesnost ob dnevu JLA na Goriškem pa je bila na Ajševici. Udeležili so se je predstavniki političnega in gospodarskega življenja občine Nova Gorica. Starešina Radomir Lažić je aktivnim starešinam izročil odlikovanja s katerimi jih je odlikovala predsedstva SFRJ. Za zasluge pri krepitvi bojne pripravljenosti in idejnopolitične enotnosti so sedmim vojakom podelili značko zgledni vojak, nagradili in pohvalili 59 vojakov in 6 starešin. Za najboljši vojaški kolektiv pa so razglasili karavlo 22. julij, ki si je s tem izkopavala prehodno zastavico in pisno pohvalo poveljnika LAO generalpolkovnika Branka Jerkiča. Višji čin pa je dobilo pet starešin.

Prebivalci obmejnih krajevnih skupnosti so obiskali karavle in našim graničarjem izročili skromna darila. Na teh srečanjih se je znova pokazalo, kako globoka je povezanost graničarjev in prebivalcev, njihovo skupno geslo pa je varna meja.

Mile Gojković

Kljub temu da je dan JLA 22. decembra, so s prireditvami v počastitev dneva JLA v Kranju začeli že sredi decembra.

Tredicionalno razstavo oborožitve je organizirala krajevna skonferenca ZRVS Kokrica v sodelovanju s pripadniki JLA in teritorialne obrambe. Na razstavi so si številni obiskovalci ogledali oborožitve, učenci so se seznanili z vojaškimi poklici. Vojaki vojašnice Staneta Žagarja so tako kot doslej organizirali številne prireditve, na katerih so gostom predstavili svoje dosežke pri delu v urjenju.

V dvorani SO Kranj je bila 20.12.1984 osrednja slovesnost, na kateri so podeljevali številna priznanja najzaslužnejšim rezervnim starešinam. Slavnostni govornik bojan Potočnik, sekretar sveta za ljudsko obrambo v Kranju, je v

svojem govoru orisal zgodovinski pomen ustanavljanja JLA pred 43 leti.

Plakete ZRVS Jugoslavije sta prejela Dušan Vuković in Branko Peternel, zlate značke pa Ivan Grašič in Jože Ivanšek za dolgoletno in uspešno delo. Plakete in značke ZRVSJ je podelil Zoran Rauter, predsednik OK ZRVS Kranj.

Priznanja republiškega sekretarja za notranje zadeve so podelili upravi za notranje zadeve v Kranju ter Zoranu Rauterju. Priznanja PŠTO Gorenjske sta dobili delovna organizacija IBI Kranj in LB TBG Kranj ter Mujo Alidžianovič, marjan Markun, Lea Mencinger in Branko Peternel.

Mark Čavlovič

Na osrednji letošnji proslavi ob prazniku naše armade v občini Radovljica, ki je bila zvečer pred praznikom v Bohinjski Bistrici, jo o pomenu JLA in SLO spregovoril predsednik skupščine občine Boris Šetina. Domači kulturni delavci so za to priložnost pripravili kulturni program, ki so ga popestrili z nastopom godbe na pihala iz Gorij.

Kot vsako leto so ob prazniku JLA in Ljudse obrambe prejeli zaslužni rezervni starešine, občani, organizacije in društva priznanja in oblikovanja. Tako je enota teritorialne obrambe Staneta Žagarja prejela za svoje uspehe priznanje zveznega sekretarja za ljudsko obrambo admirala Mamule. Ta enota je bila imenovana za najuspešnejšo enoto teritorialne obrambe v SR Sloveniji, za kar je prejela tudi pokal poveljnika republiškega štaba teritorialne obrambe. Občinski štab teritorialne obrambe Radovljica pa je prejel pokal kot najboljši štab v Sloveniji.

Za zasluge v organizaciji ZRVS je prejel plaketo ZRVS Jugoslavije rezervni kapetan Janez Štalc iz Kroke, zlato značko ZRVS Jugoslavije pa rezervni kapetan Branko Urh iz Bohinjske Bele, Hkrati je 41 rezervnih vojaških starešin prejelo republiško priznanje ZRVS, Na proslavi so razglasili šest najboljših pismenih nalog in imena učencev osnovnih šol iz radovljiške občine, ki so bili za te spise nagrajeni z darili občinske organizacije ZRVS Radovljica. Najboljše spise so po oceni posebne komisije napisali: l'Tanja Rezar iz PŠ Leesce, **Sabina Berlec** iz OŠ Gorje, **Nataša Strgar** iz PŠ Bled, **Maja Plemeniteš** iz OŠ Lipica, **Simona Urbanc** iz OŠ Bohinjska Bistrica in **Tadej Rupel** iz OŠ Radovljica.

JR

Priznanja strelcem

Občinska strelska zveza v Murski Soboti je ob koncu strelskega leta 1984 pripravila skromno slovesnost, na kateri so številnim strelskim družinam in posameznikom izročili priznanja, diplome in medalje.

Za strelca leta so izbrali člana SD Mura iz Murske Sobote Janeza Horvata, ki je dosegel tudi normo za strelca zveznega razreda. Strelki Alenka in Valentina Rojko pa sta dosegli normo za naziv perspektivne strelke. V letu 1984 pa sta se izkazala tudi Aleš Števančec iz Tišine, ki je na republiškem prvenstvu šolskih športnih društev dosegel nov republiški rekord s 184 krogi, Štefan Blaško iz Noršinec pa je postavil nov regijski rekord s serijsko puško s 382 zadetimi krogi.

Filip Matko

Usposabljanje NZ

Oddelek za ljudsko obrambo, OŠTO, postaja milice in komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v Ljutomeru so pripravili usposabljanje za 89 načelnikov in namestnikov narodne zaščite iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela. Program usposabljanja, ki so ga opravili v treh sobotah, je zajemal teoretični del, v katerem so se načelniki in namestniki seznanili z nalogami NZ v izjemnih razmerah, ob večjih naravnih ne-

srečah, neposredni vojni nevarnosti, v vojni in na začasno zasedeanem ozemlju. Praktični del pa je vseboval postopke pri taktičnem urjenju, streljanje in spoznavanje pehotne oborožitve.

V analizi po vsakem usposabljanju so udeleženci poudarili, da bi jih bilo lahko več, okrepi pa bi morali tudi individualno preučevanje strokovne literature. Usposabljanje načelnikov in namestnikov NZ bodo v Ljutomeru nadaljevali pomladi.

Stane Feuš

Nagrade za prizadevno delo

Zvezna konferenca ZRVS Jugoslavije je podelila mestni konferenci ZRVS Maribor zvezno plaketo za izjemne uspehe pri delovanju in uveljavljanju organizacije v družbeni lasti na področju SLO in DS.

V minulem obdobju je mestna konferenca ZRVS Maribor razširila sodelovanje z velikim številom poveljstev JLA in TO. Tako so aktivno vključili v urejanje problemov pri usposabljanju rezervnih stareših aktivne starešine iz JLA in TO. Aktivno pa se je vključila tudi v urejanje problemov strelskega športa v Mariboru in veliko prispevala k oživitvi dela Zveze strelskih organizacij Maribor.

V mestni konferenci ZRVS v Mariboru se zavedajo, da to visoko priznanje zahteva od njih še večje napore za boljše delo v prihodnjem obdobju. Tako bodo letos znova pripravili tehnični zbor, na katerem bodo pokazali, kako tehnika in oborožitev prenašata razmere na terenu. Večjo pozornost pa bodo namenili izobraževanju rezervnih vojaških stareših, saj imajo ti na voljo veliko knjižnico v domu JLA in vso strokovno literaturo v izobraževalnem centru za SLO in DS.

M. K.

Srečanja so koristna

O devetnajstem srečanju rezervnih vojaških starešin, vojaških vojnih invalidov in pripadnikov naših oboroženih sil, ki je bilo ob dnevu JLA v Ajdovščini, smo že poročali. Po srečanju, slavnostni seji in razglasitvi rezultatov smo za hip zmotili

»Kljub temu da smo morali pripraviti srečanje, ker ga je Nova Gorica odpovedala, sem z njim zadovoljen. Tekmovanja so potekala tako, kot smo si zamislili in ni bilo večjih problemov.

To srečanje ni samo merjenje moči v kegljanju, šahu in streljanju. Med ekipami res poteka ogorčen boj za čimboljšo uvrstitev, vendar je letošnje srečanje izzvenelo tudi tovariško, in tako je tudi prav. V naši občini je 860 rezervnih starešin in smo dobro organizirani. Sodelujemo s tukajšnjimi organizacijami združenega dela, osnovnimi šolami in našimi oboroženimi silami. Menim,

Janez Brišek

Janeza Briška in Žigo Zemljaka ter ju vprašali o njihovih vtisih.

Janez Brišek, rezervni podpolkovnik iz Kopra: »S srečanjem sem zelo zadovoljen, saj je naša ekipa zmaga. Kljub temu pa menim, da bi bili rezultati veliko boljši, če bi imeli več časa za priprave. Zadovoljen sem tudi z organizacijo, saj so Ajdovci morali na hitro pripraviti tekmovališča, ker je Nova Gorica odpovedala organizacijo. Srečanj se bomo še udeleževali, saj tako krepimo sodelovanje med našimi organizacijami, krepimo SLO in DS, in počastimo naš skupni praznik, dan JLA.«

Žiga Zemljak, predsednik OK ZRVS Ajdovščina:

Žiga Zemljak

da so takšna srečanja potrebna, saj krepijo sodelovanje med rezervnimi vojaškimi starešinami, vojaškimi vojnimi invalidi in pripadniki JLA. Tako krepimo medsebojno tovarištvo in ohranjamo in negujemo revolucionarne tradicije in vrednote narodnoosvobodilnega boja.«

Jože Čurin

Drugi so prej poznali njegovo vrednost

Južna Tirolska, ki je znana po svojih lepih sadovnjakih, vinogradih in visokih gorah, je tudi matično vzrejno področje vsestransko uporabnega konja haflingerja. Vzrejeno območje se razteza od kraja Reschen na vzhodu do Muehlbacha na zahodu in od Brennerja do Bozna na severu in jugu.

Haflingerji so bili močno zastopani že na kmetijskem sejmu v Veroni leta 1955. Takrat jih je veliko kupovala italijanska vojska in jih pošiljala v žrebčarno Santa Maria, kjer so se prilagodili vročemu podnebj. Italijanska vojska je začela uvajati haflingerje v svoje enote v letih 1955 do 1960, to je v času, ko so pri nas nekateri govorili, da je konj v vojski svoje odslužil. Italijanska planinska brigada Orobica iz Merana je imela 1957. v svoji sestavi 62 haflingerjev, ki so zdržali na vajah 70 dni brez strehe, vendar ob dobri hrani, sestavljeni iz sene, slame in ovsu.

Haflinger je tudi v sestavi planinskih enot naše armade. (Foto: B. K.)

Ti konji, ki se pasejo čez poletje skupaj z govedom v planinah, nastopajo tudi na kmečkih dirkah na progi, dolgi 1000 metrov. O haflingerjevih sposobnostih pa smo se lahko prepričali tudi pri nas, ko je avgusta 1981 eden izmed konj te vrste s Krumperka premagal indijanskega ponija-pintada v Grosupljem.

Prav gotovo bi svojevrstno spodbudo za konjerejo pomenila tudi dirka haflingerjev iz Krumperka in drugih vzrejnih središč pri nas. Priložnost za takšno dirko haflingerjev, vpreženih v voz, pa bo letošnje v Sentiernerju na Dolenjskem, kjer bodo praznovali stoto obletnico ustanovitve konjeniškega kluba. Mogoče se bosta za takšno tekmovanje odločila Jože Antončič s haflingerjema iz Otočca in Jože Češnovar iz Lok pri Mozirju s svojima haflingerjema.

Jože Mejac

Iz dela OK ZRVS Novo mesto

Maloštevilna, a zato zelo delovna krajevna konferenca ZRVS Urša sela je v tekmovanju za najboljšo krajevno konferenco občine Novo mesto zbrala največ točk in dobila plaketo ZRVS Jugoslavije. Rezervni vojaški starešine so s svojim delom postali nosilci usposabljanja za SLO in DS v njihovi KS. Njihovi zadnji akciji v letu 1984 pa sta bila tehnični zbor, na katerem so predstavili orožje in opremo enote TO, in proslava ob dnevu JLA.

Nosilci SLO in DS v dolenski pokrajini so letos že četrtri pripravili strelsko tekmovanje za prehodni pokal. S tem tekmovanjem so počastili tudi praznik JLA. Letos je že drugi zapored zmagala ekipa OŠTO Črnomelj. Drugi so bili strelci iz OŠTO Trebnje, tretja pa je bila ekipa OŠTO Novo mesto. Četrto in peto mesto pa sta zasedli ekipi UNZ Novo mesto in OK ZRVS Novo mesto.

Tekmovanje je ob pomoči novomeške garnizije vzorno pripravila tamkajšnja UNZ. (Foto: Janez Pavlin)

Občinski sekretariat za ljudsko obrambo, OŠTO in OK ZRVS so ob pomoči delavcev doma JLA pripravili tradicionalno srečanje rezervnih vojaških starešin, ki so v minulem letu napredovali, prejeli nagrade in priznanja. Po uvodnem nastopu mešanega pevskega zbora tovarne Krka je zbrane pozdravil predsednik sveta za SLO in DS Uroš Dular, ki je poudaril vlogo ZRVS za krepitev SLO in DS. Nato pa so z minuto molka počastili spomin na nedavno umrlega starosta novomeških rezervnih starešin polkovnika Ivana Slapnika-Bliska.

Branko Djukić

Kdo pači zgodovino?

Ko sem prebral »pripombe« tovariša Milana Gučka »Še enkrat o boju pri Štirni« v TV-15 z dne 2. novembra 1984 na moj članek Boj pri Štirni, ki je bil objavljen v istem časopisu 11. novembra, sem nekaj časa premišljal, ali je na tako pisanje sploh vredno odgovoriti. Končno sem se odločil, da bom le odgovoril, samo zato, da ne bi prišli v zgodovino v resnici napačni podatki. Pri tem sem se tudi vprašal, kaj je pravzaprav Milan Guček s tem pisanjem hotel doseči. Napisal je poniževalno in žaljivo.

Začel bom kar pri prvem odstavku. Se-stavek sem napisal, kot piše Milan Guček, »verjetno po zbledelem spominu po toliko letih.« Če bi bilo to res, bi danes težko odgovarjal. Zato sem uporabil moj prispevek »Zgodovina 13. bataljona Tomšičeve brigade«, ki je bil objavljen v 7. in 8. št. revije Borec iz leta 1950. Tega sem napisal po podatkih iz mojega dnevnika, dopolnjeno z nekaterimi podatki, ki sem jih dobil po vojni.

V naslednjem odstavku piše Milan Guček: »Kako je mogel prezreti in pozabiti na Maneverski bataljon?« Verjetno je prav v tem stavku odgovor, čemu in kako je Milan Guček napisal »kritiko« in v takem tonu. Napisal nisem zaradi preprostega razloga, ker ta bataljon ni sodeloval v tem boju! To je razvidno tudi iz pisanja Milana Gučka. V svoji »kritiki« namreč piše v 5. odstavku: »Odhiteli smo v diru in v bojni razporeditvi navzdol, in dobili tomšičevce, vendar je med tem boj že utihnil.« V knjigi Milana Gučka Jutri bo vse dobro, ki je izšla 1958. leta, piše o tem boju na str. 174–176 tole: »Z vodom smo prišli na cesto in smo sklenili obroč do borcev brigade, vendar sovražnika ni bilo pred nami nobenega. Pa tudi streljal ni nihče iz mojega voda«. In naprej: »Po borbi smo imeli zbor za odhod iz teh krajev. Pred bataljonom sem bil pohvaljen, da sem se hrabro držal in dobro vodil borce v bitko.« (! op. MD). Iz tega vidimo, da Maneverski bataljon ni sodeloval v tem boju.

Prav neverjetno je podtikanje in pačenje resnice, ko piše o Marjanu Pezdirju. O tem dogodku piše v omenjeni knjigi: »Od naših (op. MD) je bil ranjen edino napadeni stražar. Ižanec mu je bilo ime. Bomba mu je razparala trebuh.« Če bi bilo to res, bi bil skoraj gotovo takoj mrtev, ne pa šele naslednji dan. Čudno je, da ve o tem več Milan Guček, ki ni bil navzoč v boju, kot jaz, ki sem bil med bojem ves čas v neposredni Pezdirjevi bližini. Nekaj korakov od mene je bil tudi zadet s strelom iz puške v pljuča in želodec. Pezdir sploh ni bil na straži. Tudi ni res, kar piše v 6. odstavku: »da smo smrtno ranjenega Pezdirja prepustili njim in da smo šli dalje in da so ga oni zagrebli.« Izmišljeno je tudi to: »Med potjo je silno trpel in ko smo v zgodnjem jutru stopili na senošet Travné gore, je otrpnil.« Prvič, Pezdir je kmalu potem, ko smo ga naložili na nosila, omedlel. Blizu njega smo hodili in ga večkrat opazovali naš bataljonski zdravnik dr. Stanko Pirc-Lojze, bolničar Albin Polk-Fajfa, Miha Butara-Aleks in jaz. Zakopali smo ga že v gozdu pred Travnó goro, prav mi štirje pod visoko smreko. Na koncu smo mu zapeli partizansko žalostinko Kot žrtve ste padli v borbi za nas... Ker sem vedel za njegov grob, sem ga med nemško ofenzivo, oktobra 1943, ko sem tu hodil, obiskal, da bi videl, če grob še obstaja. Našel sem ga. Po vojni sem tja pripeljal njegovo sestro in brata, ki sta odkopala njegove ostanke in jih prepeljala domov.

Milan Guček tudi sumniči, ali je naš borec Nero v resnici padel. Dokaz za to je tudi v kartoteki skupnosti borcev Tomšičeve brigade. Po podatkih, ki jih je dal Miha Butara-Aleks, piše na kartonu: Franc Uranič-Nero iz Jarš je 2. novembra 1942 padel v boju pri Štirni.

Pripombe na 4. odstavek, o pomoči, ki so nam jo dali prvi dan, ko smo prišli »tako onemogli in zlakoteni, da so jih bile same oči,« piše Milan Guček, da smo jim hrano rekvirirali, to je zaplenili. Mislim, da je tako pisanje, da so nam v situaciji, kot jo opisuje MG, na našo prošnjo, odstopili nekaj hrane, ki so jo imeli najmanj netovariško. Nadalje smo se v 4 dneh sami oskrbovali, kot sem napisal, da smo hodili v dolino. Kako bi se sicer hranili druge dni? Toda tudi o tem dvomi nejeverni Milan

Guček. V dokaz moji trditvi je tudi kar pišeta Primož in Silvo v Zborniku dokumentov VI/4, dok. 51 na str. 154, I.X.: Zato smo oba bataljona pošiljali zlasti na akcije proti še neoboroženi ribniški beli gardi (mitingi, aretacije in zaplembe).« O čem vse ne dvomi! Že pred prihodom na Štirno smo poslali del borcev na Rakitnico. Med drugim so borci nekega dne privlekli s seboj brejo kravo. K temu še to »in ne bo držalo, češ da so tomšičevci ubili in pojedli jahalnega konja, ki naj bi ga dal glavni štab.« Pri klanju konja sem bil sam navzoč in še danes se nekateri borci spominjajo, da so tedaj prvič jedli konjsko meso. In ali ni bil Bebler, ki so ga spremljali, namestnik komandanta glavnega štaba? Ali sem se dosti zmotil, ko sem tako zapisal? Ali pa je to sploh pomembno za naš boj?

O številu padlih italijanskih vojakov pa tole. Italijani so po tem boju postavili na istem kraju velik križ z napisom, da je to v spomin na 40 padlih njihovih vojakov, kot imam zapisano v mojem že navedenem članku. To v zadnjem članku o boju pri Štirni nisem napisal. Tovariš Miha Butara pa pravi, da se spominja, da je bila napisana številka 41 ali 42. V istem članku sem tudi napisal, »da je bila pot od Štirne do Rakitnice vsa krvava, kot bi vodila iz klavnice«. O poslednjem so nam pripovedovali naši borci, ki so prišli za nami do Štirne in so nas dohiteli na Travnó gori. Vsekakor je že ta številka bližje moji navedbi kot pa onim, ki jih navajajo Milan Guček in Švejk. Zato je nerazumljivo, odkod ta podatek, brez navedbe vira v Zborniku dokumentov VI/4, dok. št. 165. Ob tej priložnosti sem ugotovil, da se večkrat ne ujemajo podatki o tem boju v omenjenem Zborniku in Narodno osvobodilni vojni na Slovenskem 1941–1945. Kako sem dobil podatke iz italijanskih virov, se po toliko letih res ne spominjam. Tudi po mojem mnenju je številka 74 previsoka. Podatek sem enostavno prepisal iz mojega članka.

V 9. odstavku za Milana Gučka ni prepričljiv opis začetka boja. Zopet sumničenje in podtikanje, pa piše: »so po svoji malomarnosti žrtvovali stražarja Ižanca.« Prvič Ižanc-Pezdir sploh ni bil na straži in ni na tistem boju nihče padel. Po drugi strani, pa so naši borci skušali rešiti ob vsaki priložnosti vsakega ranjenega soborca in so pri tem včasih žrtvovali tudi svoja življenja. Saj pa tudi ni trajal nekaj minut kot piše Milan Guček, ampak skoraj celo uro. Dejal bi, da je to nepomembno, toda če bralec primerja moje pripombe v tretjem odstavku tega odgovora s tem, mu bo to razumljivo.

In še odgovor tovarišu Švejk. Odgovor na prvi odstavek je v začetku zapisan v tretjem odstavku. Zato je tudi njegovo pisanje: »Brez dvoma je tudi ta enota veliko prispevala k velikemu uspehu,« nesmisel.

Tretji odstavek. Resnično je bil boj 2. in ne 7. oktobra. Napaka je nastala pri prepisovanju. O številu padlih sem tudi že napisal, o ujetih pa še tole. V 7. odstavku mojega članka sem napisal, kako se je komandir 3. čete Efenka Ivan-Kovačič splazil do preostale skupine italijanskih vojakov, ki so se skrili med skale, in vrgel med njih ročno bombo. Pri tem smo ujeli 8. in ne, kot sem napisal, 7 italijanskih vojakov. Število sedem pa sem napisal zato, ker je eden od njih, ki je bil hudo ranjen, kmalu umrl, in jih je ostalo sedem. To je bil tudi konec boja. Čudno pa je, da nobeden, od njiju ne ve za to, ker se je to zgodilo prav najbližje njihovemu taborišču in so morali mimo, ko so šli v »borbo«.

Na koncu se moram zahvaliti tovarišu Milanu Gučku za njegov poduk, kako se piše zgodovina našega boja!

dr. MILAN DOLENC

Pripombe k Celjskemu zborniku

V Celjskem zborniku je prof. Andreja Rihter na desetih straneh objavila zapis o revolucionarni poti heroja Miloša Zidanška. Med drugim tudi omenja, da se je Zidanšek udeležil sestanka na Kozjici pri Rimskih Toplicah 26. maja 1941 (prav 22. maja 1941). Ugotavlja, da je bila takrat ustanovljena OF za severno Slovenijo. O tem sestanku so pisali tudi Lojze Požun v Komu-

nistu 24. januarja 1964, Marjan Znidarič v Borcu št. 1/77 in Milenko Strašek v TV 24. aprila 1980. Požun pravi, da je Zidanšek govoril na omenjenem sestanku »o organizaciji protiimperialistične fronte in njenih nalogah«, Strašek pa pravi, da je Zidanšek spregovoril »o ustanovitvi OF slovenskega naroda in njeni organizacijski shemi in nalogah, ki jih je treba opraviti.« Požun še ugotavlja, da je Zidanšek skupaj s Šlandrom na začetku maja 1941 sklical sestanek v stanovanju bivšega predsednika JSZ Martina Koresa v Sodni ulici št. 5, »na katerem se je zbralo več političnih delavcev komunistov in krščanskih socialistov. V to stanovanje so pozneje zahajali vodilni aktivisti osvobodilnega gibanja iz cele severovzhodne Slovenije.«

Strašek, Požun in Rihterjeva omenjajo, da je bilo na Kozjici osem krščanskih socialistov, bilo pa jih je sedem. Osmi, Martin Ulaga, domačin je poprej z Zidanškom določil kraj sestanka, na katerem pa Ulage ni bilo. Datum sestanka in imena so vkle-sala v ploščo, ki je vžidana na kraju sestanka.

Rihterjeva poimensko navaja udeležence iz vrst KP s funkcijo, ki so jo takrat imeli. Če omenja te, zakaj ne bi omenila enakopravne udeležence iz vrst krščanskih socialistov? Ne omenja Martina Koresa, ki je kot talec padel že 27. decembra 1941 in se je od številne družine poslovil s pretresljivimi besedami, napisanimi na robec.

Ne omenja tudi Metoda Hočevčarja, ki je bil streljan 21. maja 1942, Lojzeta Lešnika in nedavno preminulega Lojzeta Diaccija, umrlega aktivista, Karla Reberška in Vin-ka Ustarja. Prav je, da se ta pomanjkljivost popravi.

JOŽE JURAC

Pomanjkljivi zgodovinski učbeniki

Pregledoval sem zgodovinski učbenik za 8. razred osnovne šole, izdan pred letom 1983, da bi videl, kaj piše za našo učečo mladino o slovenski zgodovini v dobi 1918/19 o takratnih usodnih dogodkih v naši Sloveniji, zlasti v njenem severnem delu. Ugotovil sem, da omenja učbenik na kratko samo pogumen nastop srbskega majorja Švabiča. S četo srbskih vojakov, ki so bili do takrat v Ljubljani kot vojni ujetniki, je zadrževal prihajajoče Italijane, ki so hoteli zasesti Ljubljano. To jim je hrabri major preprečil. Ta dogodek ni bil majhnega pomena, čeprav je poznejša pogodba določila, kaj pripada italijanski državi od Slovenije.

Zelo pomembni dogodki na severni meji Slovenije – general Rudolf Maister in njegovi borci prostovoljci za osvoboditev Maribora in vsega Spodnjega Štajerja ter junaški podvig nadporočnika Franja Malgaja, ki mu gre neizpodbitna zasluga, da so bili del Slovenske Koroške z mejo na Holmcu pa z gospodarsko tako pomembno Železarno v Guštanju, sedaj Ravne na Koroškem in z rudniki v Mežiški dolini, brez plebiscita z mednarodno pogodbo prisoje-

ni Jugoslaviji – pa v tem učbeniku niso napisani. Saj bi brez generala Rudolfa Maistra in nadporočnika Franja Malgaja ter njunih borcev prostovoljcev prišla Slovenija v Jugoslavijo za več kakor polovico manjša.

O teh velikih pomankljivostih sem napisal kritiko v naših časopisih že leta 1983 pa brez uspeha.

Ko sem jeseni lanskega leta pregledal učbenika za leto 1984 za osnovno šolo in za srednjo šolo, pa sem videl, da vsebujeta učbenika za dobo 1918/19 le dve skromni vrstici, ko omenita nekako mimogrede generala Rudolfa Maistra, ki naj bi takrat prevzel oblast v Mariboru, o nadporočniku Franju Malgaju pa le to, da je šel takrat na Koroško.

Razumljivo je, da morajo šolski učbeniki pisati le bistvene zgodovinske dogodke, vendar je to v učbeniku za pomembne boje, v katerih je prek 300 mladih mož, takrat najboljših, dalo življenje za osvoboditev krajev ob slovenski severni meji in za Slovensko Koroško, le premalo.

Gotovo je vsakemu zavednemu Sloven-cu nerazumljivo, kako je mogel Zavod za šolstvo odobriti vsebino učbenikov in prezreti tako zelo junaško dobo takratne mlade slovenske generacije?! Zato se ni treba čuditi, da naša mladina tako ali ničesar ne ve o zgodovini Slovencev v letih 1918/19. Tako se je tudi lahko zgodilo, da si je v preteklem decembru glasbena skupina mladih fantov v Mariboru nadela naslov »Borci za severno mejo« ter pod tem imenom delala reklamo za svoje šaljive nastope, Večer pa je to reklamo 16. 12. 1984 tudi objavil, ne zavedajoč se, da bi Večer ne izhajal v Mariboru, če bi ne bilo generala F. Maistra in njegovih borcev.

ERVIN MEJAK

O lanski spominski slovesnosti na Javorniku

Dne 23. decembra 1984 je pri Skvarču na Javorniku ugasnilo življenje 47 borcem 3. bataljona Gradnikove brigade.

V spomin na ta dogodek in v počastitev dneva JLA je organizator PD Idrija priredil lani na ta dan že šesti spominski pohod na Javornik, združen s spominsko proslavo. Proslava se je začela natančno ob 11. uri. Sodelovali so predstavniki političnih organizacij, učenci osnovne šole iz Črnega vrha, člani OO ZZB NOV Črni vrh, vsak s svojo zadolžitvijo. Desetina vojakov s starešino iz Ajdovščine pa je med spominsko slovesnostjo izstrelila tri častne salve.

Na proslavi je bilo navzočih veliko planincev, okoli trideset tudi iz Ljubljane. Premišljeval sem o pomenu take proslave, pa tudi o nedostojnem vedenju tistih, ki so med izvedbo programa delali nemir. Ali ne bi mogli vsaj toliko časa zdržati brez pitja, da bi se proslava končala.

ZVONE GRČAR

Naročam tednik

tv-15naš
TOVARIŠ

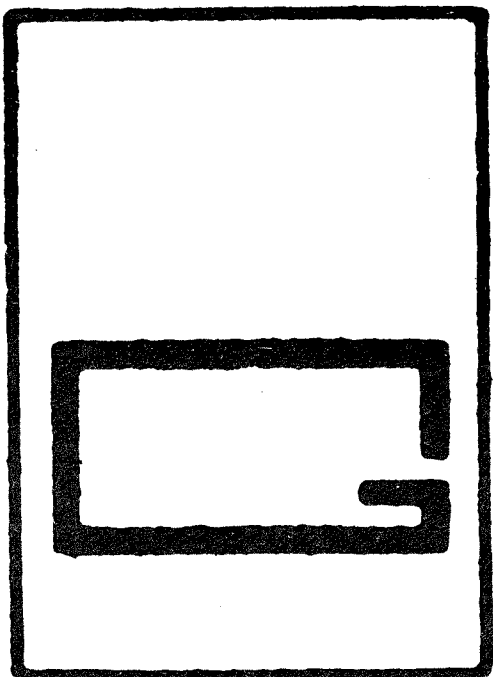
Ime in priimek

Kraj

Ulica, hišna št.

podpis

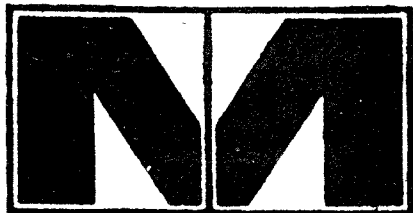
IMOS

sgp

gradišče

Cerknica

Mercator

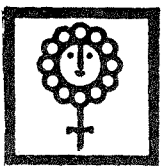
**MERCATOR-
MEDNARODNA
TRGOVINA**

*Organizacija za
opravljanje del
zunanje trgovine
in notranje
trgovine,
proizvodnje,
predelave in
poslovnih
storitev, n. sol. o.*

LJUBLJANA, TITOVA 66

TOZD SLOVENIJA SADJE,
ZUNANJA TRGOVINA n. sol. o.
LJUBLJANA
TOZD MALOOBMEJNI PROMET, n.
sol. o. LJUBLJANA
TOZD SLOVENIJA SADJE,
PREDELAVA SADJA, n. sol. o.
LJUBLJANA
TOZD SLOVENIJA SADJE,
HLADILNICA, n. sol. o. LJUBLJANA
TOZD STEKLO, n. sol. o.
LJUBLJANA
TOZD CONTAL, n. sol. o.
LJUBLJANA

TELEFON: (061) 310-688
TELEGRAM: SLOVSAD LJUBLJANA
TELEX: 31-379
POŠTNI PREDAL: 95, 61109 LJUBLJANA

vezenine bled

*Tovarna čipk,
vezenin
in konfekcije
Bled,
n. sol. o.*

**Gospodarsko
razstavišče
Ljubljana**

61000 Ljubljana, Titova 50

● poštni predal: 413 ● Tel.: n. c. (0610) 311-022
● telex: 31127 gr yu ● tek. rač. SDK 50102-601-
20743 ● devizni račun: 50100-620-107-25730-
538/0 LB Ljubljana

Milko Goršič

Globoko me je prizadela novica, da smo izgubili tovariša Milka Goršiča. Vede-li smo za njegovo bolezen, vendar pa nas – generacijo revolucionarjev iz tridesetih let – vsaka izguba prizadene. Težko jo preživimo. Milka Goršiča sem poznala še iz študentskih let, iz let 1931 do 1932, ko je kot komunist organiziral partijsko delo na tehnični fakulteti in bil hkrati vodja pokrajinske partijske tehnike vse do aprila 1933. Takrat so aretirali večjo skupino študentov, med katerimi sva bila tudi midva z Milkom. Na sodnem procesu so nas obravnavali sedem. Milko je bil obsojen na tri leta robije, zaradi znanih revolucionarnih dogodkov v Mitrovici pa je dobil še dodatni dve leti zapora. Pet svojih mladih let je tako preživel na robiji.

Po vrnitvi iz zaporov se je Milko takoj vključil v ilegalno politično partijsko delo, vendar so ga vnovič aretirali in leta 1941 internirali v Ivanjci.

Iz taborišča se je srečno vrnil. Po okupaciji je najprej sodeloval v borbenih skupinah in kmalu prevzel odgovornost za organizacijo racijskega sektorja partijske tehnike. Organiziral je delo Kričača – ilegalnega radia Osvobodilne fronte – ter radijske in telegrafске zveze med Glavnim štabom NOV in PO Slovenije in CK KPS, CK KPJ in vrhovnim štabom. Sodeloval je tudi pri akciji, da bi se pripravila in vzpostavila zveza z Moskvo.

Po nalogu partije je novembra 1942 odšel v partizane. Najprej je bil komisar bataljona v Dolomitih, nato namestnik komisarja brigade Toneta Tomšiča, pozneje pa komisar oficirske šole Glavnega štaba NOV in POS. V letu 1944 je bil tudi načelnik personalnega oddelka glavnega štaba. Naposled je nekaj časa delal v vrhovnem štabu. Že po teh funkcijah se vidi, da je CK partije Milka Goršiča visoko cenil. Visoko smo ga cenili vsi.

Po osvoboditvi je Milko Goršič deloval kot inštruktor CK KPJ v Albaniji. Nato je bil minister v vladi LR Slovenije in član izvršnega sveta. Nekaj let je bil direktor ljubljanskega ra-

dia, pozneje pa član ustavnega sodišča. Bil je tudi predsednik glavnega odbora Ljudske tehnike Slovenije.

Vse te družbene funkcije so bile povezane z njegovimi političnimi zadolžitvami: deloval je kot član nadzorne komisije CK in kot član CK KPS oziroma CK ZKS od leta 1948 do 1965. Ob vsem svojem delu je neprestano izpričeval lastnosti, ki bi jih jaz ocenila kot skromnost, predanost, principialnost in globoko tovarištvo. Bile so to prav lastnosti, ki bi jih vsi sedanji člani zveze komunistov – in seveda tudi mlada generacija – morali visoko vrednotiti. Zaradi teh lastnosti, ki so krasile Milka v veliki meri, ga bomo njegovi soborci in sodelavci resnično težko pogrešali.

Lidija Šentjura

Dva stebra Kričača Milko Goršič in Miloš Brelih v pogovoru na proslavi dneva vezistov v ljubljanski vojašnici Ljubo Šercer (foto: Stane Škrabar-Staš)

Viktor Repič

V Ljubljani je v enaindesemdesetem letu umrl znani družbenopolitični delavec Viktor Repič. Rodil se je 7. avgusta 1914 v Ljubljani. Ko je sovražnik zasedel našo domovino, je takoj vedel, kje je njegovo mesto. Bil je vodja mladinskih oddelkov in leta 1941 se je že vključil v NOB. Bil je član izvršnega odbora OF za Ljubljano. Temeljito je opravljal vse naloge, ki so domoljubne Ljubljancane vodile v neizprosno boj proti okupatorju in domačim izdajalcem. Marca 1943 je odšel v partizane, kjer je nadaljeval svojo pot, ki jo je začel kot ilegalce v Ljubljani. Med vojno

je bil med drugim tudi načelnik oddelka za finance pri upravni komisiji pri predsedstvu SNOS.

Življenjsko pot, ki si jo je začrtal kot napreden član Sokola in komunist, v partijo je bil sprejet 1944. leta, je nadaljeval tudi po vojni. Opravljal je vrsto dolžnosti tako v naši republiki kot federaciji. Največ časa pa je preživel v diplomaciji in je zastopal našo državo v Švici, Avstriji, Etiopiji, Indonezijski, Singapurju in Maleziji.

Vsi, ki smo ga poznali, se bomo s spoštovanjem spominjali njegove plemenite in iskrene politične osebnosti.

Ivan Slapnik-Blisk

Množica soborcev, prijateljev in znancev je v Novem mestu sredi decembra pospremila na častni zadnji poti spoštovanega oficirja JLA, upokojenega polkovnika Ivana Slapnika-Bliska.

Kako priljubljen je bil med ljudmi, se je znova pokazalo ob slovesu z njim: kdor dela in živi tako, kot je za svobodo in svoj narod gradil našo skupno prihodnost pokojni tovariš Slapnik, tega ljudje ne pozabijo.

Rodil se je pred 67 leti v Essnu, mladost pa je preživel v Motniku pri Kamniku, kjer se je zgodaj srečal z življenjskimi težavami in z bojem delavskega razreda. Že 1941 so ga Nemci poslali v zloglasno taborišče Buchenwald, takoj po prihodu domov pa je 27. julija 1943 odšel v Šlandrovo brigado, bil nato v 12. SNOUB do marca 1944, nato v partizanski bolnišnici Rog, od 16. avgusta 1944 do konca vojne pa je delal v dolenskem in belokranjskem vojnem področju. Iz

vojne je prišel kot kapetan 1. razreda; služboval je potem v Beogradu in spet na Dolenskem, kjer je bil vrsto let priljubljen komandant garnizije JLA v Črnomlju in Novem mestu. Kot rezervni polkovnik JLA se je takoj vključil v razgibano družbenopolitično delo, saj smo ga vrsto let srečevali sredi najživahnijih akcij in koristnih dejavnosti. Med drugim je bil priljubljen komandant conskega štaba teritorialne obrambe za Dolensko, dve mandatni dobi predsednik ZRVS in član predsedstva ZZB NOV v Novem mestu pa član občinskega družbenopolitičnega zbora in občinske konference SZDL. Bil je tudi predsednik medobčinskega odbora ZRVS in predsednik tako skupnosti borcev 12. SNOUB kot skupnosti borcev 15. divizije.

Milan Venišnik

V novoletnih dneh se je poslovil od nas tovariš Milan Venišnik, rojen v Mozirju leta 1919, eden najhrajšjih štajerskih partizanov.

Partizansko spomenico si je tovariš Venišnik priboril kot član ene izmed udarnih skupin, ki so delovale v Ljubljani leta 1941. Marca 1943. leta je odšel v partizane. Isto leto je postal član KPJ. Do januarja 1943 je bil borec, nato pa politični delegat ter komisar čete in

bataljona v SNOUB Matija Gubec. Pozneje je bil politični komisar Slovenske centralne vojaške partizanske bolnice. Od januarja 1944 do osvoboditve je opravljal odgovorne funkcije v štabu 4. operativne cone na Štajerskem.

Po osvoboditvi je tovariš Venišnik delal v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve. Bil je svetnik v veleposlaništvu v Rimu, pomočnik načelnika 2. političnega oddelka ZZZZ, svetnik ambasade v Parizu, načelnik Uprave za vzhodno Evropo, veleposlanik v Maroku, nato pa pomočnik zveznega državnega sekretarja za zunanje zadeve ter izredni in pooblaščen veleposlanik na Čehoslovaškem.

Upokojitev leta 1983 je dočakal kot svetovalec skupščine SR Slovenije.

Mnoge partizanske tovariše in prijatelje je Venišnikova smrt užalostila in pretresla. Napolnila jih je z globokim sočustvovanjem z njegovim družino, ki je tako zgodaj izgubila svojega ljubečega moža, očeta in skrbnika.

Branko Karapandža-Matjažek

Bil je eden tistih, ki so prišli med slovenske borce in poglobljali bratstvo ter enotnost naših narodov. Že enainštiridesetega je postal član KPS. Bil je nosilec partizanske spomenice 1941.

Tudi po osvoboditvi je ostal v Sloveniji, kjer je najprej deloval na družbenopolitičnem področju in v Upravi državne varnosti; kot predstavnik Jugoslavije je delal v kontrolnem svetu za Nemčijo v letih 1945–1947, pa v ministrstvu za zunanjo trgovino in v ministrstvu za zunanje zadeve FLRJ. Med številnimi drugimi nalogami je bil tudi načelnik oddelka v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve ter svetovalec v stalni misiji Jugoslavije pri OZN in večkrat veleposlanik SFRJ (Nigerija, Nova Zelandija, Zahodna Samoa in Fidži).

Branko Karapandža-Matjažek je odšel v pokoj kot svetovalec predsednika IS skupščine SRS v začetku lanskega leta. Zaradi znanja, sposobnosti in izkušenj so mu bile zaupane odgovorne naloge v naši družbi. Tovarišem ostaja v trajnem spominu kot dober borec in komunist.

Ob novem letu se je pretrgažla življenjska nit partizana, znanega političnega komisarja Dolomitskega odreda, pomočnika političnega komisarja Tomšičeve in Prešernove, političnega komisarja Prešernove in pomočnika političnega komisarja 31. divizije, Matjažka.

Življenjska pot ga je iz rodne Ogulina pripeljala na ljubljansko univerzo, kjer se je takoj vključil v napredno študentsko gibanje in ob začetku vojne tudi v delo OF. Vse do maja 1942, ko je postal vosovec, je v Ljubljani deloval pri organiziranju bojnih skupin in v središču mesta kot komandant Narodne zaščite.

Z vsem srcem je bil tovariš Slapnik tudi lovec; med člani novomeške lovske družine je vodil aktiv komunistov. Zlasti pa se je vsa zadnja leta poznalo njegovo delo med mladino, kjer je kot mentor pomagal pri ustanavljanju mladinskih pohodnih brigad na dolenskih šolah. Njegova zasluga je, da sta bili osnovni šoli v Bršljanu in Krmelju poimenovani po 12. SNOUB, šola na Grmu po 11. diviziji in pred kratkim šola v Žužemberku po 7. korpusu. Za tako vdano delo in zvestobo je prejel vrsto vojaških in civilnih odlikovanj in priznanj.

Vedno neugnano delaven se je tovariš Slapnik, čeprav 50-odstotni invalid iz NOB, najlepše počutil med mladino, ki jo je tako rad seznanjal s prehojeno potjo naših narodov do svobode, pri čemer ni varčeval s si-

lami, potrebnimi za tako delo. Srečen je bil med nekdanjimi borci na raznih proslavah, kjer se je vedno znova izkazal tudi kot sposoben organizator. Bil je pravi ljudski oficir v najboljšem pomenu besede in nenehno aktivist, ki je sprejeto poslanstvo in revolucionarne naloge nadaljeval vse do prerane smrti. Ena izmed njegovih odlik je bil tudi vedri optimizem in topla življenjska veselost, s katero je povsod kar nehoti spodbujal zaupanje v premagovanje težav vseh vrst. Takega smo poznali in ga zavoljo vsega tega tudi spoštovali. To so mu v besedah ob slovesu povedali govorniki iz obeh partizanskih skupnosti, občinske skupščine in tudi krajevske skupnosti, v kateri je rad pomagal in sodeloval, kolikor je le mogel.

Tone Gošnik

Sprejem jubilantov

Nove oblike proslav

Zadnji petek leta 1984 je bil na republiškem odboru ZZB NOV Slovenije sprejem nekaterih pomembnih slovenskih revolucionarjev, ki so lani praznovali pomembne življenjske obletnice.

Predsednik republiškega odbora ZZB NOV Bogo Gorjan je v uvodu kratko opisal življenjske poti jubilantov, ki so se udeležili sprejema, in jim izročil skromna darila. Na sprejemu so bili eden prvih koroških partizanov Pavle Žavcar-Matjaž, Franc Simonič, ki skrbi za nemo-teno delo borčevske delegacije v SZDL, in Jože Ravbar, predvojni komunist in eden prvih političnih komisarjev partizanskih enot. Zaradi zdravstvenih razlogov pa se sprejema nista mogla udeležiti predsednik mestnega odbora ZZB NOV Maribor Franci Mrcina in znani partizanski poveljnik Albert Jakopič-Kajtimir.

B. K.

Na eni od sej družbenopolitičnih organizacij in rezervnih vojaških starešin krajevnih skupnosti Medvode pri Ljubljani so sklenili, da je potrebno poiskati nove in cenejše oblike praznovanj. Vsem različnim proslavam v dvoranah, ki so vse manj privlačne za krajane, pa je treba za vselej napraviti konec.

Ob praznovanju dneva naših oboroženih sil so bile številne kulturne prireditve. V vojašnicah so nagradili najboljše starešine in vojaške pionirje mnogih osnovnih šol pa so se ponovno lahko seznanili z vojaškim poklicem. KO RVS in DPO Medvod pa so sklenile, da bodo na večer pred praznikom organizirali nočni pohod, dolg nekaj kilometrov, ki naj bi bil privlačnejši od vsakršne proslave v dvorani. Nekaj plakatov in vabil je zadostovalo, da se je pohoda udeležilo okrog 200 pohodnikov. Med udeleženci je bilo največ mladih, nekdanji borci NOV, kra-jani Medvod in sosednjih krajevnih skupnosti, gostje občine Ljubljana-Siška in rezervni vojaški starešine ter vojaški starešine.

Vinko Cvajnar

Pri Cvajnerju v Žlebeh, kjer je bil tudi cilj pohoda, so potem prireditelji pripravili priložnostni program, pohod pa sklenili s tovariškim srečanjem vseh udeležencev.

Družina Izlakar, Martin Remih in Vinko Cvajnar so nam na kratko strnili vtise s prvega nočnega pohoda. Vsi so poh-

valili pobudo krajevnih skupnosti in rezervnih vojaških starešin. Takšne manifestacije je treba nadaljevati, ne zaradi tega, ker so cenejše, temveč so

Olga Izlakar

tudi privlačnejše in zanimivejše.

Lastnika turistične okrepčevalnice Cvajnar sta tudi izrazi-

Martin Remih

la vso pripravljenost in željo, da prvi pohod preraste v novo obliko praznovanj, saj Medvode in okoliški kraji dajejo dovolj priložnosti za to. Dobra udeležba, organizacija in turistična ponudba so bile značilnosti prvega nočnega pohoda. In za začetek je to že veliko.

Jože Čurin

Opravili vse naloge

Slovenski upokojenci športniki so lani opravili vse svoje naloge. Uresničili so vsa načrtovana občinska, regijska in republiška tekmovanja, ob tem pa so se udeležili vrste prijateljskih srečanj, ki so jih ob različnih priložnostih pripravili drugi.

Tako je bilo lani v različne športne dejavnosti vključenih več kot 4000 upokojencev. Najpogostejše so merili svojo telesno in duševno pripravljenost v kolesarjenju, planinarjenju, smuča-

nju, plavanju, kegljanju, balinanju, šahu, streljanju in ribištvu. Zelo razširjeno pa je tudi gobarstvo. Kljub dokaj pestri športni ponudbi pa Zveza društev upokojencev Slovenije s pomočjo strokovnjakov išče še nove panoge, ki bi bile primerne za upokojence.

Letošnji program dela je še bolj pester. Prihodnji mesec bodo na Kobli druge zimske športne igre. Tekmovalci se bodo pomerili v veleslalomu in smučarskem

teku. Organizator bo občinska zveza upokojencev Radovljica, prireditve pa ZDU Slovenije. Iger naj bi se udeležili tudi naši zamejci iz Trsta in Gorice. Upokojenci pa bodo z več tekmovanji počastili štirideseto obletnico osvoboditve in deseto obletnico svoje športne dejavnosti. V ta namen bodo izdali poseben bilten, ki bo nekakšen prerez desetletnega dela.

Vinko Bavcon

Borci protestirajo

Solidarnost s slovensko manjšino v Avstriji

S tovariškega srečanja v Ljubljani so borke in borci Petnajste udarne divizije NOVJ poslali RO ZZB NOV sporočilo solidarnosti s slovensko manjšino na avstrijskem Koroškem. Zapisali so:

»Borci in borke 15. udarne divizije NOVJ, zbrani na tovariškem srečanju v Ljubljani, izražamo vso našo solidarnost z demokratičnimi in drugimi naprednimi silami v Avstriji in z naprednimi silami slovenske manjšine na Koroškem v boju za ohranitev uporabe dvojezičnosti.

Pravice, ki izvirajo iz mednarodne pogodbe za zaščito naše in drugih manjšin na Koroškem, morajo ostati take, kot so zapisane. Pri tem se moramo zavedati, da gre za sožitje vseh narodov in narodnosti, za načela polnega spoštovanja narodnosti in kulturne samobitnosti.«

Ogorčeni nad razzsodbo v heidelberskem procesu

Številni borci, borčevske organizacije in njihovi odbori so se ob razzsodbi heidelberskega sodišča o Druschejevi krivdi s protestnimi pismi oglasili svojemu RO ZZB NOV in njihovo vsebino pošiljali skozi medije obveščanja javnosti. Med njimi so bili tudi borci iz Zagorja ob Savi, ki so nad odločitvijo sodišča ogor-

čeni, z njimi pa tudi skupnost borcev 15. divizije, ki je poslala RO ZZB NOV pismo in v njem zapisala: »S takim sklepom deželnega sodišča v Heidelbergu je postavljen dvom o pravičnosti in nepristranosti sodišča. Vsa zbrana dokumentacija na tem sodišču je odkrila nečloveško in sadistično obravnavanje zapornikov v gestapovskih ekspoziturah na zasedenem ozemlju Jugoslavije, Slovenije in posebej na Jesenicah in v Begunjah. Mnogo ustrepljenih, mučenih v nemških zaporih, posebej še na Jesenicah in v Begunjah je še danes priča okrutnosti nemškega gestapa in njegovega šefa Clemensa Druscheja, ki je načeloval tej nemški instituciji v letih 1941 do zadnjih dni okupacije maja 1945.

Zato takšna odločitev sodišča pomeni napad na mir v svetu, pobudo za razširjanje in razraščanje neonacizma, udarec dobremu sodelovanju med narodi in narodnostmi v svetu, podporo mednarodnemu terorizmu kakor tudi razraščanju mrčnih sil v svetu. Odločitev sodišča v Heidelbergu predvsem opravičuje grozodejstva, ki so jih storili gestapo, SS in druge podobne organizacije oziroma posamezniki iz nemškega rajha v drugi svetovni vojni.

Zato je naš protest proti takšnemu ravnanju upravičen!«

Šesti cerkljanski množični smučarski tek Gorenjskega odreda

Prva množična smučarsko tekaška prireditev v Sloveniji po novem letu bo v nedeljo, 13. januarja 1985, s startom ob 10. uri v neposredni bližini Zadružnega doma v Cerkljah – šesti cerkljanski množični smučarski tek Gorenjskega odreda. Razen teka na 25 kilometrov, kjer so kategorije ženske do 30 let in nad 30 let ter moški do 40 in nad 40 let, bodo še pionirski tek, trim tek in tek TV-15, vsi na sedem kilometrov. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela DO Iskra Delta, ki bo tudi izračunala vse rezultate sodelujočih s svojimi novimi računalniki Iskra-Delta. Cerkljanski tek na 25 kilometrov pa bo štel tudi za akcijo Brazde vzdržljivosti. Marljivi cerkljanski organizatorji pričakujejo v nedeljo ob lepem vremenu rekordno udeležbo sodelujočih. Na

drugem teku je sodelovalo že 1315 tekačev, sicer pa so imeli organizatorji tekov v Cerkljah veliko težav z vremenom. Prijave za to prireditev bo sprejemal organizator samo v nedeljo od 6. do 9. ure zjutraj v Zadružnem domu v Cerkljah. Startnina za odrasle je 200 dinarjev, za pionirje v Cerkljah ni štartnine. Prvih 200 udeležencev z lanskega teka bo startalo v prvi skupini. Organizator želi, naj vsak udeleženec nastopi v tisti kategoriji, za katero se je prijavil.

Vsak udeleženec teka v Cerkljah bo prejel po pošti bilten in spominsko značko, ki ne bo v prodaji, priznanje o udeležbi, poskrbljeno pa bo tudi za okrepčevalnice ob progi, zdravstveno in redarsko službo, za zvezo na progi ter zadosti parkirnih mest.

V Cerkljah se zavedajo, da

morajo ohraniti ugled dobrih organizatorjev, ki so si ga pridobili na prejšnjih petih tekmah. Cerkljanski tek združuje izročila NOB z množičnostjo zdravega teka, prog pa poteka mimo petih obležij iz NOB.

Društvo obrtnikov občine Kranj obvešča vse obrtnike in pri njih zaposlene delavce, da se lahko prijavijo za 6. cerkljanski tek v pisarni obrtnega združenja občine Kranj vsak dan do petka, 11. januarja 1985, do 12. ure, kjer bodo na voljo za obrtnike tudi druge informacije. Ta tek bo štel skupaj z veleslalomom za kombinacijo.

Ce ne bi bilo mogoče izpeljati te množične tekaške prireditve 13. januarja, bo to organizator sporočil v soboto, 12. januarja 1985, pri obvestilih na radiu Ljubljana.

J. Kuhar

Ob 40-letnici zmage nad fašizmom

Občinski odbor ZZB je pripravil seznam pomembnih in tudi žalostnih dogodkov pred štiridesetimi leti na območju današnje idrijske občine, ko je okupator povzročil ogromno gorja. Največ grozodejstev je bilo prav zadnje mesece vojne.

V idrijski občini sicer še ni pripravljen program praznovanja 40-letnice zmage nad fašizmom. Zato naj bi se vse organizacije v

krajevnih skupnostih vključile v program ZZB in PD Idrija. To so predvsem pohodi in srečanja na zgodovinskih krajih iz NOB. Prav v teh krajih naj bi obujali spomine na težke in slavne dni. Taka srečanja ne zahtevajo denarja. Bolj pa lahko poudarjajo spomin, nadaljevanje in razvijanje tradicij NOB.

Janez Jeram

Priznanja najzaslužnejšim

Ena od najmočnejših krajevnih organizacij RVS je prav gotovo KO RVS Koseze v občini Ljubljana-Siška, ki jo sestavlja okrog 500 rezervnih vojaških starešin. Na terenu omenjene krajevnih skupnosti je tudi organizacija združenega dela Agrostroj. Tu imajo dobro vpeljan aktiv RVS, ki neposredno sestavlja krajevno organizacijo RVS Koseze.

Za zasluge pri vodenju in delovanju krajevnih organizacij RVS so ob dnevu naših oboroženih sil izročili najzaslužnejšim najvišja državna priznanja. Priznanje KO RVS pa je prejela tudi osnovna šola Veljko Vlahovič, ki je na terenu te krajevnih skupnosti, oboje pa vežejo tesni stiki in medsebojno sodelovanje.

Jože Čurin

tv-15 naš TOVARIŠ

TV-15 je oznaka za kurirsko postajo, ki je bila najdlje v vasi Občice v dolini med Dolenjskimi Toplicami in Semičem

Za razvijanje vrednot narodnoosvobodilnega boja in revolucije je TV-15 prejel nagrado vstaje slovenskega naroda za leto 1978 – Glavni urednik: ZVONE KRŽIŠNIK; Odgovorni urednik: TONE URBAS; Novinarji – uredniki: ŽIVA DROLE – TV-15 za mladino; BOJAN KUNTARIČ – notranja politika; MILENKO STRAŠEK – reportaža; BOJANA ŽOKALJ-JESIĆ – naša organizacija; Lektorka-redaktorica: KATJA HVALA; Tehnični urednik: DRAGO SETNIČAR; Tajnica uredništva: MARA OKORN; Telefon uredništva: 327-780; Telefon uprave: 317-049 – Uprava in naročniški oddelk: Moše Pijade 24, p. p. 598, 61001 Ljubljana – Letna naročnina 700 din, posamezna številka v prosti prodaji 10 din – Tekoči račun: Založba Borec p. o. Ljubljana 50101-603-45772 – TV-15 izhaja vsak teden, izdaja ga Založba Borec, Ljubljana, Miklošičeva 28 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Po mnenju sekretariata za informacije IS SR Slovenije štev. 42/I-72 od 12. 4. 1974 se za TV-15 ne plačujejo temeljnega davka od prometa proizvodov – Korektore in tisk: ČGP Delo, Ljubljana, Titova 35